

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Економічний факультет

Кафедра теоретичної і прикладної економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРИКЛАДНА ЕКОНОМІКА

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма «Прикладна економіка»

Спеціальність 051 Економіка

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від 10 жовтня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Прикладна економіка
Викладач (-і)	Ємець Ольга Іванівна, доц., к.е.н., доц. кафедри теоретичної і прикладної економіки
Контактний телефон викладача	+380979040894
Е-mail викладача	olha.yemets@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на сайті кафедри https://kptpe.pnu.edu.ua/hrafik-provedennia-konsultatsij/
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Прикладна економіка – це галузь економічної науки, яка зосереджується на використанні теоретичних концепцій і методів для аналізу конкретних економічних ситуацій та вирішення практичних проблем. Ця дисципліна орієнтована на застосування економічних знань для практичних цілей, таких як управління підприємствами, розробка економічних політик, аналіз ринків та прогнозування економічного розвитку</p> <p>Предмет прикладної економіки включає в себе різноманітні аспекти економічної діяльності, такі як виробництво, споживання, розподіл та обмін ресурсів і товарів. Основним завданням прикладної економіки є вирішення конкретних проблем, що виникають у реальних економічних умовах, за допомогою аналізу, прогнозування та розробки стратегій управління.</p> <p>Об'єктом прикладної економіки є економічні системи на різних рівнях: від окремих підприємств та галузей до національних та світових економік. Тобто, прикладна економіка вивчає функціонування і взаємодію різних суб'єктів економіки з метою розробки практичних рекомендацій для підвищення ефективності економічного процесу і підвищення рівня життя.</p> <p>Пререквізити: вихідна.</p> <p>Постреквізити: Мікроекономіка. Макроекономіка.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета навчальної дисципліни "Прикладна економіка" полягає у підготовці студентів до вирішення реальних економічних проблем і застосування економічних знань у практичній діяльності.</p> <p>Основними цілями цієї дисципліни можуть бути:</p> <p><i>Засвоєння теоретичних знань:</i> Навчання студентів основам економічної теорії та їх практичному застосуванню для аналізу реальних ситуацій.</p> <p><i>Розвиток аналітичних навичок:</i> Формування у студентів здатності аналізувати економічні дані, визначати причинно-наслідкові зв'язки та розробляти стратегії вирішення проблем.</p> <p><i>Навчання методам дослідження:</i> Ознайомлення з методами дослідження в галузі економіки, що допомагають студентам проводити економічний аналіз та здійснювати прогнозування.</p> <p><i>Застосування практичних інструментів:</i> Навчання використанню різноманітних економічних інструментів та моделей для вирішення конкретних завдань у сфері бізнесу, управління, фінансів тощо.</p> <p><i>Підготовка до професійної діяльності:</i> Стимулювання розвитку практичних навичок, які необхідні для успішної роботи в економічній сфері.</p> <p>Отже, цілі навчальної дисципліни "Прикладна економіка" спрямовані на забезпечення студентів необхідними знаннями, вміннями та компетенціями для ефективної роботи у сфері</p>	

економіки та управління.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
Інтегральна компетентність	
ІК 1. Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.	
Загальні компетентності	
ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	
ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	
ЗК3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.	
ЗК4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	
ЗК5. Здатність працювати в команді.	
ЗК6. Здатність розробляти та управляти проектами.	
ЗК7. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	
Спеціальні (фахові) компетентності	
СК2. Здатність до професійної комунікації в сфері економіки іноземною мовою. прогнозування; інформаційно-комунікаційні технології, спеціальне програмне забезпечення; методи дослідницької діяльності та презентації результатів досліджень.	
СК3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.	
СК4. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.	
СК5. Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.	
СК6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.	
СК7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.	
СК8. Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.	
СК9. Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проектів у соціально-економічній сфері.	
СК10. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.	
Програмні результати	
ПРН 1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.	
ПРН 2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.	
ПРН 11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.	
ПРН 12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.	
5. Організація навчання	
Обсяг навчальної дисципліни 90 год.	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16
практичні заняття	14
самостійна робота	60
Ознаки навчальної дисципліни	

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий			
1	051 Економіка	1	нормативний			
Тематика навчальної дисципліни						
Тема	кількість год.					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції	практичні	самостійна робота	лекції	практичні	самостійна робота
Тема 1. Структурна трансформація світового господарства в умовах глобалізації: проблеми та управління сценаріями.	2	2	2	2		4
Тема 2. Сучасні тенденції розвитку світової торгівлі. Зовнішньоторговельна політика.	2	2	2			6
Тема 3. Платіжний баланс як інструмент макроекономічного регулювання.	2	1	3		2	4
Тема 4. Управління міжнародною мобільністю факторів виробництва і добробут національних економік.		1	5			6
Тема 5. Управління економічним зростанням.	2	2	2			6
Тема 6. Макроекономічна політика: вибір цілей та інструментів.	2	2	2		2	4
Тема 7. Проблеми макроекономічної політики і оцінка її ефективності.	2	2	2	2		4
Тема 8. Валютний курс і валютна політика.	2	2	2			6
Тема 9. Споживчий вибір. Поведінка фірми в різних типах ринкових структур	2		4			6
Індивідуальне завдання			6			6
Усього годин	16	14	60	4	4	82
6. Система оцінювання навчальної дисципліни						
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	100 бальна – (50 балів протягом семестру та 50 балів за екзамен) Поточний контроль 0-30 балів; Самостійна робота 0-10 балів; Індивідуальне завдання 0-10 балів; Екзамен 0-50 балів.					
	Поточне тестування та самостійна робота			Екзамен	Сума балів з навчальної дисципліни	
	Модуль 1	Модуль 2				
	Поточний контроль	Самостійна робота	Індивідуальне завдання			

	Усне опитування, тестування	Тестування (КРС)	Презентація	Екзаменаційна робота	
	30 балів	10 балів	10 балів		
	50 балів			50 балів	100
	Підсумкова оцінка з дисципліни у стобальній шкалі переводиться у національну шкалу та ECTS за такою схемою				
Шкала оцінювання для екзамену					
університетська		національна		шкала ECTS (ЄКТС)	
90 – 100		5	відмінно	A	
80-89		4	добре	B	
70-79				C	
60-69		3	задовільно	D	
50-59				E	
26-49		2	незадовільно з можливістю повторного складання	FX	
1-25			незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F	
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання індивідуального завдання – (ІЗ) «Прикладна економіка в економічних явищах та процесах». Воно включає:				
	І. Творче завдання (№ завдання = перша літера прізвища студента).				
	ІІ. Індивідуальне завдання (№ індивідуального завдання = порядковому номеру прізвища студента у журналі).				
	Індивідуальні завдання (ІЗ) виконується у вигляді презентації до 5 слайдів з вказанням назви завдання, шифру групи та прізвища виконавця. Розподіл завдань здійснює викладач в межах групи або лекційного потоку (згідно порядкового номеру чи іншим способом (можна використати метод роботи в малих групах), координатор староста,				
Оформляють ІЗ у вигляді презентації за допомогою інструментів Power Point, Prezi, Canva чи ін. (захист відбувається на останньому практичному занятті, презентація надсилається викладачу на електронну пошту).					
Максимальна оцінка за ІЗ становить 10 балів.					
Бали		Умови отримання балів			
10 балів		Теоретичні запитання розкриті повністю, з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу, законодавчих актів та нормативних документів. При виконанні практичної частини застосовує системні знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою. Висновки до завдань аргументовані та обгрунтовані.			
9 балів		Теоретичні запитання розкриті повністю, програмний матеріал викладено згідно з програмним матеріалом дисципліни. При виконанні практичного завдання застосовує глибокі знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою. Практичне завдання виконується в цілому правильно в повному обсязі. При виконанні практичного завдання студент припускається окремих неточностей.			

	8 балів	Теоретичні запитання розкриті повністю, програмний матеріал викладено згідно з матеріалом дисципліни. При виконанні практичного завдання студент ефективно застосовує основні знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою. Практична частина виконується в цілому правильно, при виконанні студент припускається окремих несуттєвих помилок.
	7 балів	Теоретичні запитання розкриті повністю, програмний матеріал викладено з незначними погрішностями або без узагальнень. При виконанні практичної частини застосовує основні знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою. Практичне завдання виконуються в цілому правильно, при його виконанні студент припускається несуттєвих помилок.
	6 балів	Теоретичні запитання розкриті повністю, проте при викладенні програмного матеріалу допущено незначні помилки. При виконанні практичної частини застосовує основні знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою. Практичне завдання виконується в цілому правильно. При його виконанні студент припускається несуттєвих помилок.
	5 балів.	Теоретичні запитання розкриті неповно, допущено суттєві погрішності, які впливають на зміст відповіді. При виконанні практичного завдання без достатнього розуміння студент застосовує навчальний матеріал, припускається значних помилок.
	4 бали	Теоретичні запитання розкриті неповно, з суттєвими помилками. При виконанні практичного завдання без достатнього розуміння застосовує навчальний матеріал, припускається значної кількості помилок, стикається зі значними труднощами при аналізі та трактуванні ситуацій.
	3 бали	Теоретичні запитання розкриті неповно або зовсім не розкрито. При виконанні практичного завдання припускається досить великої кількості грубих помилок, стикається зі значними труднощами при аналізі та трактуванні ситуацій, виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні.
	2 бали	Студент виконати практичне завдання не може, стикається зі значними труднощами при аналізі та трактуванні ситуації, виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні. Теоретичні запитання не розкриті.
	1 бал	Студент виконати практичне завдання не може, стикається зі значними труднощами при аналізі та трактуванні ситуацій. Теоретичні запитання не розкриті.
Практичні заняття	Поточні оцінки 2, 3, 4, 5, які можуть отримати під час семінарських занять (або тестування в системі дистанційного навчання) сумуються і розраховується середнє арифметичне (із заокругленням до десятих). Поточне тестування по окремих темах може проводитись у системі дистанційного навчання – результат відображається у відсотках, максимум 100%. Середній бал за поточний контроль переводиться у 30 бальну шкалу.	
	Оцінка	Умови отримання оцінки
	5 «відмінно»	- повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами;

		<ul style="list-style-type: none"> - все, що викладається повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що вивчаються; - правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача, що мають мету з'ясувати ступінь розуміння студентом матеріалу, що ним викладається.
	4 «добре»	<ul style="list-style-type: none"> - студент дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колеги; - при правильному і в цілому зв'язному викладі матеріалу, студент припускає у відповіді неточності, які виправляє сам або при першому зауваженні викладача; - недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача.
	3 «задовільно»	<ul style="list-style-type: none"> - студент виявляє знання і розуміння основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає суттєві помилки і усвідомлює їх тільки після повторної вказівки викладача; - відповіді на запитання дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, при чому відповіді нечіткі; - не в змозі без допомоги викладача вивести співвідношення з іншими проблемами дисципліни, що вивчається; - допускає грубі помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача; - студент виявляє незнання більшої частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце заминки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її; - викладає матеріал не достатньо зв'язно і послідовно.
	2 «незадовільно»	<ul style="list-style-type: none"> - студент припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача; - виявляє повне незнання і нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього - повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань.
Самостійна робота	Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю за самостійною роботою (КСР) проходить тестування в системі дистанційного навчання (25 тестових питань, дві спроби – кращий результат). Результат відображається у відсотках, максимум 100%, при виставленні в журнал множиться на коефіцієнт 0,1. Максимальна оцінка за тестування становить 10 балів.	
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент повинен набрати не менше 25 балів у сумі за такі види робіт: Поточний контроль (максимум 30 балів). Самостійна робота (максимум 10 балів). Індивідуальне завдання (максимум 10 балів). Якщо студент набрав менше 25 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу	

	декана економічного факультету за заявою, погодженою з кафедрою підприємництва, торгівлі та прикладної економіки, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.
Підсумковий контроль	<p>Підсумковою формою контролю є екзамен (максимум 50 балів), який проводиться у вигляді тестування.</p> <p>Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни:</p> <p>один раз викладачеві (талон №2) усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів.</p> <p>Здобувача вищої освіти, який не ліквідував академічну заборгованість у встановлені терміни без поважної причини, відраховують з університету за академічну неуспішність або за його згодою направляють на повторне вивчення навчальної дисципліни (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).</p> <p>В умовах карантину чи військового стану ідентифікація здобувача вищої освіти відбувається з використанням програми ZOOM.</p>
7. Політика навчальної дисципліни	
<p>Письмові роботи. Виконання індивідуального завдання “Прикладна економіка в економічних явищах та процесах” оформляють у вигляді презентації за допомогою інструментів Power Point, Prezi, Canva чи ін.</p> <p>Академічна доброчесність. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення в університеті https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов’язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а нб округляється.</p> <p>Неформальна освіта. Результати неформальної освіти можуть зараховуватись відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf</p> <p>Використання штучного інтелекту (ШІ) дозволяється як допоміжного інструменту.</p> <p>Додаткові бали +10 балів за участь у конференції: виступ або тези; до 10 балів за сертифікат неформальної освіти.</p>	
8. Рекомендована література	
<p>Нормативно-правові документи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Господарський кодекс України від 16.01.2003, № 436-IV із змінами та доповненнями. URL: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15 (дата звернення: 19.08.2023). 2. Закон України від 11.01.2001, № 2210-III «Про захист економічної конкуренції». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text (дата звернення: 19.08.2023). 3. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ Президента України від 30 вер. 2019 р. №722/2019. URL: https://cutt.ly/2uod8sa (дата звернення: 19.08. 2023). <p>Навчально-методичні матеріали</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Актуальні проблеми прикладної економіки [Текст] : колект. монографія / [Т. М. Вісіна та ін. ; за заг. ред. О. М. Стрішенець] ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. - Луцьк : Вежа-Друк, 2017. - 155 с. 5. Ватаманюк О. 3. Бізнес-економіка [Текст] : навч. посіб. / Остап Ватаманюк ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. - Львів : ЛНУ ім. І Франка, 2018. - 323 с. 6. Кваша С. М. Прикладна економіка [Текст] : навч. посіб. / [С. М. Кваша, К. В. Наконечна] ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України, Екон. ф-т, Каф. глобал. 	

економіки. - Київ : НУБіП України, 2018. - 428 с.

7. Нова траєкторія розвитку національної економіки: мікро-, макро- та прикладні аспекти [Текст] : монографія / [Аблязова Е. З. та ін.] ; за ред. О. В. Покатаєвої, М. В. Болдуєва, Г. Ю. Кучеревої ; Класич. приват. ун-т. - Запоріжжя : КПУ, 2017. - 451 с.

8. Прикладна економіка [Текст] : навч. посіб. / Б. О. Язлюк [та ін.]. - Тернопіль : Крок, 2016. - 288 с.

9. Методичні вказівки для семінарських занять з дисципліни «Прикладна економіка» для студентів спеціальності 051 Економіка («Прикладна економіка») галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки" для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання / Уклад.: О.І. Ємець, – Івано-Франківськ.: ЛІК, 2019. – 24 с.

10. Методичні рекомендації для організації самостійної роботи з дисципліни «Прикладна економіка» для студентів другого (магістерського) рівня галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки" спеціальності 051 Економіка («Прикладна економіка») денної та заочної форм навчання / Уклад.: О.І. Ємець, – Івано-Франківськ.: ЛІК, 2017. – 33 с.

Наукові публікації

11. Yemets O., Shelenko D., Balaniuk I. Investment environment for the development of amalgamated territorial communities. *Economic Development: Global Trends and National Peculiarities*. Collective monograph. Poland: "Publishing House "Baltija Publishing", 2020. P. 348-362. DOI: 10.30525/978-9934-588-61-7-24.

12. Liudmyla M. Akimova, Iryna F. Litvinova, Hanna O. Ilchenko, Alina L. Pomaza-Ponomarenko and Olha I. Yemets. (2020). The Negative Impact of Corruption on the Economic Security of States. *International Journal of Management (IJM)* 11 (5) pp. 1058-1071. Retrieved from:

http://www.iaeme.com/MasterAdmin/Journal_uploads/IJM/VOLUME_11_ISSUE_5/IJM_11_05_097.pdf (SCOPUS, https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3632656).

13. Sus T., Yemets O., Tsiupa O. Financial policy of stimulating innovative development of the agricultural sector and mechanism of its implementation: foreign experience. *Financial and credit activity-problems of theory and practice*. 2020. № 4 (35). C.347-355. (Web of Science, <http://fkd.org.ua/article/view/222151>).

14. Iryna Lomachynska, Vitalina Babenko, Olha Yemets, Sergey Yakubovskiy, Robert Hryhorian. (2021). Impact of the foreign direct investment inflow on the export growth of the visegrad group countries. *Estudios de Economía Aplicada*, Vol 38, No 3 (1), pp.1-11. (SCOPUS, <http://ojs.ual.es/ojs/index.php/eea/article/view/4007>).

15. Uliana Z. Vatamaniuk-Zelinska, Nataliia Tkachova, Yevhen M. Dankevych, Olha I. Yemets, Oleh F. Stasiv. (2021). Small business support in the territories in a decentralized environment. *Revista San Gregorio*. No 44, pp.98-112. (Web of Science, <http://revista.sangregorio.edu.ec/index.php/REVISTASANGREGORIO/article/view/1596/17-uliana>).

16. Mykola Biloshkurskyi, Maksym Slatvinskyi, Tetiana Korniienko, Roman Shchur, Olha Yemets. *Methodology for ranking old industrial regions in the context of sustainable development security // Financial and security policies for sustainable development / edited by Maksym Slatvinskyi*. Praha: 36–64 OKTAN PRINT. 2021/12.

17. Vasyl MARCHUK, Nataliya MARCHUK and Olha YEMETS. Decentralization Reform and Prospects for Economic Development in Ukraine: Impact Assessment // *Proceedings of the 36th International Business Information Management Association (IBIMA)*, ISBN: 978-0-9998551-5-7, 4-5 November 2020, Granada, Spain, p 12530-12534.

Викладач

Ємець Ольга Іванівна

Доцент кафедри теоретичної і прикладної економіки